

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
T.a.v. Minister Wiebes
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Cc: Minister Cora van Nieuwenhuizen, Infrastructuur en Waterstaat

betreft: noodfonds voor de chartervaart

Enkhuizen, 15 april 2020

Geachte heer Wiebes,

De Nederlandse chartervloot heeft dringend hulp nodig. Door de COVID-19 uitbraak is de vloot van ongeveer 400 schepen in zijn geheel stil komen te liggen. Met de verwachte handhaving van *social distancing*, wordt de kans om dit jaar nog te varen steeds kleiner.

De generieke hulpmaatregelen die met grote voortvarendheid door de regering zijn opgetuigd komen voor een deel tegemoet aan de eerste noden, maar zullen niet toereikend zijn. Wij lichten dat hieronder toe.

De kern van ons verzoek is om een noodfonds op te richten voor de chartervaart. Daarmee kan de omzetschade opgevangen worden en voorkomen worden dat er dit jaar, maar ook met name het volgende jaar, vele ondernemers het onderspit zullen delven. De vrees is bovendien dat met de ondergang van ondernemers ook hun historische schepen zullen verdwijnen.

Huidige situatie en verwachting

Er worden geen nieuwe reizen geboekt en aanbetalingen van geannuleerde reizen moeten binnen twee weken terugbetaald worden. Het is een gevolg van de nieuwe Pakketreizen Richtlijn. De Richtlijn beschermt de consument, maar de ondernemer niet. Het gevolg is dat vele bedrijven in cash flow problemen zitten. Ondertussen blijven kosten voor keuringen, verzekeringen, havengelden en onderhoud doorlopen.

De jaaromzet van de hele sector in 2019 was 65 miljoen euro¹. Met gehandhaafde beperkende maatregelen tot 1 juni is de verwachte omzetschade 30 miljoen euro, zo blijkt uit onderzoek onder leden. Met aanhoudende beperkingen (waaronder de 1,5 meter afstandsregel) is de verwachte schade voor de rest van het jaar 55 tot 60 miljoen euro, bijna 90% van de totale jaaromzet. Het leeuwendeel van de inkomsten wordt in de zomermaanden gegenereerd.

¹ Kerncijfers 2019 BBZ, zie bijlage

Kuipersdijk 15
1601 CL Enkhuizen

tel +31 (0)228 32119
info@debbz.nl
www.debbz.nl

iban NL98 TRIO 0254646166
KVK 40624831

Schippers zijn creatief. Dat bewijst niet alleen de omvang van de Nederlandse vloot, maar ook dat er in de veertig jaar dat de chartervaart actief is, vrijwel geen enkele ondernemer failliet is gegaan, zelfs niet tijdens de banken crisis. Een stormpje kunnen we wel hebben, maar dit is van een andere orde. Onder de huidige regels kan geen enkel schip varen en ook als de regels straks iets versoepeld worden, met de gasten op 1,5 meter afstand van elkaar, zal daar weinig verandering in komen. Op een enkele uitzondering na, is het op zeilschepen praktisch onuitvoerbaar. En ook in de motorpassagiersvaart zal de 1,5 meter afstand regel een capaciteitsverlies van 50 tot 75 % betekenen, moet er een nieuw product voor ontwikkeld worden en een nieuwe markt voor gevonden worden.

In een geschrokken markt, met verminderde marketing-capaciteit en met doorgeschoven (voucher) reizen wordt ook 2021 een heel moeilijk jaar. Een deel van de omzet voor dat jaar valt weg om reizen uit te kunnen voeren die doorgeschoven zijn uit 2020.

De angst is er voor een kettingreactie. Met een gehalveerde vloot verliezen de havens langs de Nederlandse kust en het IJsselmeer aantrekkingskracht en worden de vakopleidingen, de boekingskantoren en agenten, de gespecialiseerde werven en ambachtslieden, ontzettend kwetsbaar.

Huidige maatregelen

Wat wij nu vaststellen is dat banken slechts in uitzonderingsgevallen bijspringen. Sinds de financiële crisis hebben zij de interesse in de historische vloot verloren (als een te marginale sector) en aankopen en renovaties worden sindsdien veelal met particulier geld gefinancierd. Banken zijn onder de huidige omstandigheden al helemaal huiverig, of beter, niet te bewegen tot het verstrekken van leningen aan nieuwe klanten.

De BMKB regeling met garanties van de overheid is niet bereikbaar voor de meeste van onze ondernemers. Communicatie van banken met onze leden is met uw departement gedeeld.

Qredits helpt ondernemers niet om deze periode te overbruggen. *Qredits* financiert alleen nieuwe investeringen.

Van uw departement hebben we inmiddels begrepen dat de beoordelingsvrijheid van banken voor kredietaanvragen niet of nauwelijks bijgesteld kan worden.

Wat wel werkt is de TOGS regeling, zij het alleen voor de schippers uit de binnenvaart. Voor de collega's van de zeevaart is de regeling niet toegekend. Een verzoek daartoe is op uw departement ingediend.

Sommige grotere ondernemers maken gebruik van de NOW regeling maar de meeste ondernemers hebben hun personeel moeten ontslaan, contracten voor de reisduur niet verlengd of hebben niemand aangenomen voor het seizoen om de vaste lasten te drukken. Overleg is gaande met uw departement over aanpassing van de regeling voor seizoensgebonden activiteiten.

Wat nodig is

De chartervaart is van grote economische en cultuurhistorische waarde voor Nederland. Zonder extra op de sector toegesneden hulp vrezen wij voor het voortbestaan van de sector.

1. Een noodfonds is noodzakelijk omdat de sector de schade niet alleen kan dragen.

Een noodfonds is nodig om snel hulp te bieden en faillissementen af te wenden. De vaste lasten van ondernemers lopen door, de claims van reizigers van geannuleerde reizen ook en er is geen zicht op nieuwe inkomsten. Alleen met een fonds kunnen ondernemers overleven, zich voorbereiden op het nieuwe jaar en kunnen schepen behouden blijven voor de toekomst.

De werking van het fonds willen wij graag met u afstemmen.

2. De bestaande generieke maatregelen moeten doorlopen zo lang *social distancing* een vereiste is en de chartervaart niet of nauwelijks kan varen.
3. De bestaande maatregelen moeten beter bereikbaar worden voor kleine ondernemers en seizoensgebonden ondernemingen. We doelen dan op de TOGS regeling voor de zeevaart en aanpassing van de NOW regeling.

Omschrijving sector

Het bekendste deel van de chartervaart is de Bruine Vloot, de circa 300 tellende historische tjalken, klippers en aken die met betalende passagiers op de Nederlandse binnenwateren en het Wad varen. Maar er zijn ook zeeschepen, of Tall Ships, zoals de klipper Oosterschelde en de bark Europa en er is de kleine motorpassagiersvaart die de Europese rivieren en kanalen bevaren. In totaal telt de sector circa 400 schepen.

Geen land ter wereld heeft zo'n grote nog operationele historische vloot en in tegenstelling tot andere landen worden de schepen in Nederland niet gesubsidieerd, maar varen zij 'commercieel'. In de zomermaanden wordt er met betalende passagiers gevaren en de wintermaanden zijn voor onderhoud aan het schip, veiligheidskeuringen en trainingen van de bemanning. Dat model werkte goed tot de Corona-uitbraak.

Wij hopen met u in overleg te kunnen komen om ons verzoek zo nodig toe te lichten en om het te hebben over voorwaarde voor aanvullende steun van de overheid.

Met vriendelijke groet,

Sicko Heldoorn
voorzitter

